

Belevenissen van Noordse winterjuffer Adrie

In de winter van 2005 op 2006 hebben Anneke Hofstra en ik intensief onderzoek gedaan naar overwinterende Noordse winterjuffers. Dit was een vervolg op ons onderzoek in de vorige winter, toen hebben we de belevenissen van twee juffers gevolgd, die we Bart en Anneke hebben genoemd. Dit jaar hadden we echter veel ervaring opgedaan met de juffers in het vliegseizoen, en we wisten door veel zoeken laat in het najaar enkele goede winterjuffer concentraties op heidevelden te vinden, die we daardoor in de winter konden onderzoeken.

26 december 2005 het begon te sneeuwen, op 27 december lag er ongeveer 5 cm sneeuw.

28 December 2005 vonden we een Noordse winterjuffer die bevroren op de sneeuw lag, een mannetje.

28 december, daar ligt hij, Adrie de winterjuffer, stijf bevroren op de sneeuw. Hij heet Adrie, omdat de gevonden juffers genummerd werden, maar er later enkele exemplaren werden gevonden die de nummering wat in de war stuurden. We hebben ze daarom A1, A2 en A3 genoemd. A3 werd daarna al snel Adrie.

30 december 2005

Op 30 december was er weer wat sneeuw gevallen, en raakte Adrie ingesneeuwd.

31 december 2005

Er lag al aardig wat sneeuw, maar vannacht is er nog een paar centimeter gevallen. Fijne stuifsnieuw, opgejaagd door harde wind. Om ongeveer 8 uur dooide het al aardig en regende het zo nu en dan.

De dooi is ingevallen, maar Adrie is nog niet zichtbaar. je kunt met de foto van 28 december herleiden waar hij ligt. Omdat ik alle pollen en juffers had ingetekend kon ik hem in het veld ook vinden.

Om 10.30 ben ik bij Adrie (A3).

Er ligt nu ongeveer 4 tot 5 cm sneeuw bovenop het beestje. Het dooien schoot niet echt op, en dus heb ik hem heel voorzichtig uitgegraven.

Halverwege het uitgraven. Opvallend was dat de juffer niet massief ingepakt was, maar in een soort sneeuwholletje zat. Dit moet wel bijna door zijn eigen warmte zijn ontstaan, want bij het begin van het insneeuwen (zie foto 30 december) was dit nog niet aan de hand.

11.40: hij is nu helemaal sneeuwvrij

12.10: de eerste beweging, hij zwaait een keer met zijn linkervoorpoot, wat een geweldige ervaring!!!

12.25: na nog enkele voorzichtige bewegingen komt hij nu echt los, hij begint te kruipen. Een paar trage stapjes worden afgewisseld door pauzes, en na een paar minuten is hij 5 cm verderop bij een hellinkje (wat is ontstaan omdat ik hem heb uitgegraven). Daar is ook een Pijpestro stengel, maar daar loopt hij zo voorbij. Hij kruipt nog steeds in etappes, nu wel iets vlotter, maar nog langzaam.

Adrie loopt zo voorbij een stengel en besluit de helling te beklimmen.

12.35: hij zit nu bij een Pijpestro stengel, ongeveer 10 cm verderop., en heeft zijn beide linkervoorpootjes erop gezet, en pakt hem ook even beet met de rechtersvoorpoot. Hij zit er klaar voor om de stengel op te stappen, en maakt wat klimbewegingen. Maar na ongeveer een minuut laat hij de stengel los en loopt naar een stengel drie cm verderop. Een minuutje later is hij daar en zwaait met zijn pootjes om de stengel te pakken. Wanneer hij die beet heeft wil hij meteen doorlopen, de stengel op. Een achterpoot schiet echter weg, en hij hangt half op de kop aan de voorpootjes. Hij zwaait flink met de pootjes en klautert flink om op de stengel te komen, wat eerst niet lukt, en hij blijft een halve minuut op de kop hangen. Daarna lukt het hem wel, en hij klimt wat omhoog, maar het achterlijf blijft nog een tijdje op de sneeuw staan.

Adrie met het achterlijf nog op de sneeuw. Iets naar links staat de stengel waar hij eerst op zou klimmen, maar waar hij om onduidelijke redenen van afzag.

12.50: hij is nu helemaal los, en zit net boven de sneeuw op de stengel. In etappes werkt hij zich omhoog, soms aardig doorklimmend, dan weer tergend langzaam, en regelmatig pauzes nemend.

13.25: ongeveer 10 cm hoog zit hij nu.

13.45: weer 5 cm geklommen.

14.00: nog een enkel stapje werd gezet, niet veel actie meer, andere beestjes bekeken.

16.00: weer even kijken, hij is niet zichtbaar hoger gaan zitten, totale hoogte ongeveer 20 cm